O2 - Best practice data sheet

People and Water NGO, Slovakia
e-mail : danka.kravcikova@gmail.com, phone:00421 908 322 135, www.ludiaavoda.sk

Name of the project: DAŽĎOVÁ ZÁHRADA ZŠ HRONCOVÁ KOŠICE

Vykonávateľ projektu: MVO Ľudia a Voda, Slovenso

Krajina: Slovensko/ Košický Kraj

Kontakt: MVO Ľudia a Voda www.ludiaavoda.sk

Trvanie: July 2019

https://www.tvkosice.sk/video/5d28b55320151627a799f450

Reference:
https://kosice.korzar.sme.sk/c/22166752/letna-univerzita-vody-sa-skoncila-dazdove-zahrady-su-hotove.html

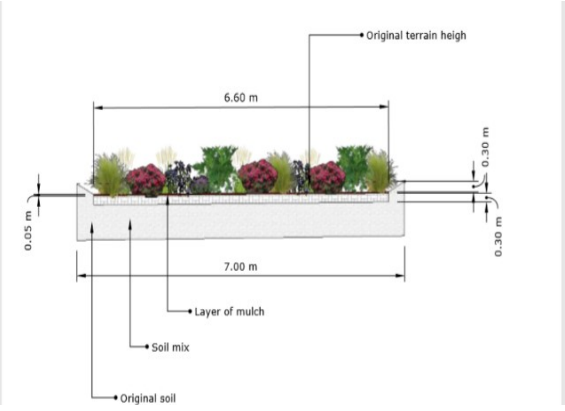
https://www.startitup.sk/spravy/na-vychodnom-slovensku-vznikli-dazdove-zahrady/

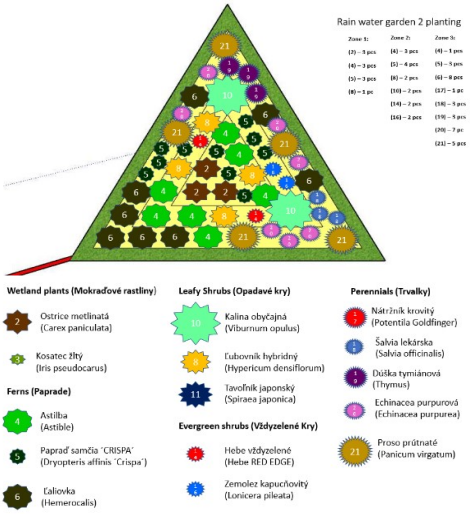
Popis projektu

Najintenzívnejšou premenou zemského povrchu je premena v intravilánoch miest a obcí. S pribúdaním zastrešených, zaasfaltovaných i zabetónovaných zemských povrchov rastie odtok dažďovej vody do potokov. To prispieva nielen k zvyšovaniu kulminácie povodňových rizík, ale aj vysušovanie zemského povrchu. Pod mestami a obcami klesajú hladiny podzemných vôd, znižuje sa výpar a rastie rozsah tepelného ostrova, v ktorom je teplota často vyššia oproti vonkajšej teplote miest o viac ako 3 stupne.

Jedným z možných riešení je dažďovú vodu zo striech, ciest, parkovísk zbierať do depresných plôch (dažďová záhrada), odkiaľ dažďová voda vsakuje do pôdy a dominantná časť tejto vody sa cez vegetáciu vyparí do atmosféry a tým ochladí vzduch nad miestom pozbieranej dažďovej vody.

Toto môže urobiť každý vlastník objektu, parkoviska, chodníka, či cesty, tak ako to urobili účastníci Letnej univerzity vody v júli 2019 vrámci programu Erasmus + vzdelávanie dospelých, keď počas týždňového pobytu účastníci Letnej univerzity vody vybudovali 2 dažďové záhrady v areáli ZŠ Hroncová v Košiciach a vybudovali niekoľko prekladaných hrádzok v košických mestských lesoch.

Čo potrebujeme vedieť o dažďovej záhrade:

1. Každým m^2 zastrenej či zapečatenej plochy zemského povrchu sa stráca z vášho pozemku viac ako 500 litrov dažďovej vody ročne. Za to zaplatíte 50 centov/m^2.
2. Napríklad z územia so 100 tisíc obyvateľmi sa takto ročne odkanalizuje viac ako 5 miliónov m^3 dažďovej vody. Náklady na odkanalizovanie tejto dažďovej vody dosahujú 5 miliónov eur, ktorá pred zapečatením zemského povrchu vsiakala do pôdy, dopĺňala zásoby podzemných vôd a cez vegetáciu sa vyparovala. Teda ochladzovala vzduch, zvlhčovala, čistila i ozdravovala ho.
3. Každý z nás môže pomôcť čistiť a ochladzovať vzduch, tak že necháte dažďovú vodu na svojom pozemku, aby vsiakla do pôdy a vyparila sa.
4. Zo strechy rodinného domu každým rokom odtečie kanálmi cca 100 m^3 vody z malých vodných cyklov. Ak máme v území 1000 rodinných domov, tak každoročný úbytok vody z malých vodných cyklov dosahuje 100 tisíc m^3. Za 10 rokov už je to úbytok vody o objeme 1 mil. m^3. Každý, kto nechá dažďovú vodu v dažďovej záhrade, ozdraví si svoju mikroklímu a zároveň sa budú zásoby vody v podzemí permanentne regenerovať.
5. Vyparená pozbieraná dažďová voda v záhrade zmierni teploty na pozemku.
6. Zbieraním dažďovej vody do dažďovej záhrady ušetria peniaze za jej odkanalizovanie.

Čo tým dosiahnete?

1. Ušetríte peniaze, keďže nebudete platiť za odkanalizovanie dažďovej vody (ročne cca 100 eur).
2. Zvýšite zásoby podzemných vôd na svojom pozemku.
3. Znížite teplotu na svojom pozemku cca o 3 ^0C.
4. Zvýšite vlhkosť vzduchu na svojom pozemku.
5. Znížite prašnosť a výskyt alergénov v ovzduší.
6. Vytvoríte na svojom pozemku podmienky pre vznik unikátneho ekosystému. Ten môže byť estetickým klenotom vašej záhrady.

Foto: Michal Kravčík